

СИЛАБУС дисципліни (курсу)

«ПЕДАГОГІКА»

Ступінь освіти:	фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма:	«Професійна освіта (Цифрові технології)»
Галузь знань:	01 Освіта/педагогіка
Спеціальність:	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація:	015.39 Цифрові технології

Посилання на курс у системі дистанційного навчання: <https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1398>

Семестр: четвертий **Кількість кредитів:** 6 **Мова викладання:** державна (українська)

Розклад занять: <https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1415>

КЕРІВНИК КУРСУ

ПП	Павловський Андрій Степанович викладач соціальних дисциплін, спеціаліст II категорії, магістр педагогічної освіти	
Контактна інформація:	Тел. +380673677315 e-mail: informweek@gmail.com	
Інформація про консультації (за потреби)	очна/онлайн [Viber, Zoom, Google Meet] (за потреби)	

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА»

Мета вивчення навчальної дисципліни:	полягає у формуванні у здобувачів фахової передвищої освіти системи наукових знань про закономірності розвитку особистості в процесі виховання, навчання та освіти, а також у розвитку практичних умінь та навичок, необхідних для ефективної педагогічної діяльності. Досягнення мети здійснюється завдяки комплексному підходу, що включає різноманітні форми, методи та засоби навчання, спрямовані на засвоєння теоретичних знань та формування практичних умінь та навичок.
Кількість кредитів	6

Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	3
Форма навчання	очна
Статус навчальної дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	<i>українська мова, психологія, історія України</i>
Підсумковий (семестровий, річний) контроль	<i>екзамен</i>

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК1	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК4	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК5	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК7	Здатність працювати в команді.
ЗК8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК9	Здатність адаптуватися до умов освітнього середовища.
ЗК10	Здатність до академічної та професійної мобільності.
ЗК11	Здатність нести персональну відповідальність за результати прийняття професійних рішень.
ЗК12	Здатність усвідомлювати рівність можливостей здобувачів освіти.
СК1	Здатність застосовувати освітні теорії та методології в педагогічній діяльності.
СК2	Здатність планувати і організовувати освітній процес у демократичному стилі; готовність педагогічно, психологічно й

	методично грамотно організовувати свою професійну діяльність.
СК3	Здатність спостерігати, описувати, ідентифікувати, класифікувати психофізіологічні особливості здобувачів освіти і враховувати результати під час організації навчально-виробничої діяльності й виховної та корекційної роботи.
СК4	Здатність створювати розвиваючи освітнє середовище, забезпечувати сприятливий морально-психологічний клімат навчально виробничої діяльності та високий рівень культури організації.
СК6	Здатність здійснювати ділові комунікації в професійній сфері.
СК7	Здатність використовувати в професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук відповідно до спеціалізації.
СК11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
СК12	Здатність вибудовувати траєкторію власного кар'єрного та професійного розвитку.
СК13	Здатність організовувати освітній процес для осіб з особливими освітніми потребами.
СК14	Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.
СК15	Здатність здійснювати виховну роботу, формувати світогляд щодо розвитку суспільства і природи, духовної та професійної культури, етики, політики здобувачів освіти.
СК16	Здатність до проведення майстер-класів, відкритих уроків, тренінгів тощо.
СК17	Здатність проводити профорієнтаційну роботу.
СК18	Здатність до колективного створення інформаційних ресурсів для розв'язування професійних задач.
РН3	Вільно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово, володіти культурою мовлення, логічно викладати думки фаховою державною та іноземною мовами.
РН6	Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для організації навчально-виробничої діяльності.
РН7	Застосовувати сучасні дидактичні та методичні засади організації навчально-виробничої діяльності і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.
РН8	Добирати та застосовувати методики психолого-педагогічного діагностування здобувачів освіти, а також застосовувати отримані результати.
РН9	Застосовувати мотиваційні заходи до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.
РН17	Дотримуватися стандартів професійної етики.
РН20	Налагоджувати та підтримувати комунікацію з педагогічними працівниками та соціальними партнерами щодо планування та

	організації освітнього процесу.
PH21	Проводити майстер-класи, відкриті заняття, тренінги тощо.

СТРУКТУРА КУРСУ «ПЕДАГОГІКА»

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
10	10	4		12	Змістовий модуль 1. Загальні засади педагогіки	
2	2	2		4	Тема №1. Предмет і завдання педагогіки	Знати: основні поняття та принципи педагогіки. Розуміти: взаємозв'язок навчання, виховання і розвитку. Вміти: охарактеризувати основні принципи педагогіки та її предмет.
2	4			2	Тема №2. Педагогічний процес та інновації в педагогіці	Знати: основні етапи педагогічного процесу та поняття інновацій у педагогіці. Розуміти: важливість впровадження інновацій для модернізації навчального процесу. Вміти: застосовувати інноваційні технології в навчанні та аналізувати їх ефективність.
2	2	2		4	Тема №3. Розвиток, виховання і формування особистості	Знати: основні етапи розвитку особистості та фактори, що впливають на виховання. Розуміти: взаємозв'язок між розвитком, вихованням і навчанням у формуванні особистості. Вміти: використовувати методи виховання для підтримки розвитку учасників виховного процесу.
2	2				Тема №4. Тенденції розвитку фахової передвищої освіти (ФПО) в Україні та за її межами	Знати: основні тенденції та зміни у фаховій передвищій освіті. Розуміти: вплив соціально-економічних умов на розвиток ФПО в Україні та світі. Вміти: аналізувати сучасні моделі ФПО та їх адаптацію до потреб ринку праці.
2				2	Тема №5. Педагогічна діяльність та професійна компетентність педагога в умовах сучасного освітнього	Знати: основні компоненти професійної компетентності педагога. Розуміти: роль педагогічної діяльності у формуванні професійних навичок і знань. Вміти: оцінювати власну професійну

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					середовища.	компетентність і вдосконалювати її відповідно до вимог сучасності.
14	16	6		24	Змістовий модуль 2. Теорія освіти і навчання	
2	2	2		2	Тема №6. Суть процесу навчання	Знати: основні компоненти та етапи процесу навчання. Розуміти: взаємозв'язок між викладанням і учінням у навчальному процесі. Вміти: аналізувати ефективність навчального процесу та застосовувати його в практиці.
2	2			4	Тема №7. Зміст освіти в національній школі	Знати: основні складові змісту освіти в національній школі. Розуміти: роль змісту освіти у формуванні особистості учня. Вміти: адаптувати зміст освіти до потреб учнів та вимог сучасності.
2	2				Тема №8. Закономірності та принципи навчання	Знати: основні закономірності та принципи навчання. Розуміти: як ці принципи впливають на організацію навчального процесу. Вміти: використовувати принципи навчання для покращення ефективності викладання.
2	2	2		4	Тема №9. Методи і засоби навчання	Знати: різні методи та засоби навчання, їх класифікацію. Розуміти: вибір методів і засобів залежно від цілей навчання. Вміти: застосовувати різноманітні методи і засоби в навчальному процесі.
2	4			6	Тема №10. Види і форми організації навчання	Знати: основні види і форми організації навчання. Розуміти: переваги та недоліки різних форм організації навчання. Вміти: планувати та реалізовувати різні форми організації навчального процесу.
2	2	2		4	Тема №11. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю здобувача освіти	Знати: основні методи контролю за навчально-пізнавальною діяльністю учнів. Розуміти: значення контролю для оцінки успішності учнів. Вміти: проводити контроль та

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						аналізувати результати навчальної діяльності учнів.
2	2			4	Тема №12. Актуальні проблеми дидактики	Знати: основні проблеми, що виникають у дидактиці сьогодні. Розуміти: вплив сучасних тенденцій на розвиток дидактики. Вміти: пропонувати рішення для вирішення актуальних проблем у дидактиці.
20	24	10		30	Змістовий модуль 3. Теорія виховання	
2	2	2		4	Тема №13. Суть процесу виховання	Знати: основні компоненти та етапи процесу виховання. Розуміти: цілеспрямованість і значення виховання для формування особистості. Вміти: аналізувати виховний процес і застосовувати його в практиці.
2	4	2		2	Тема №14. Основні закономірності і принципи виховання	Знати: основні закономірності та принципи виховання. Розуміти: як ці принципи впливають на організацію виховного процесу. Вміти: використовувати закономірності та принципи для покращення виховної діяльності.
2	2			6	Тема №15. Основні напрями виховання	Знати: основні напрями виховання в сучасній освіті. Розуміти: значення кожного напрямку для всебічного розвитку особистості. Вміти: реалізовувати різні напрями виховання у своїй практиці.
2	2	2		4	Тема №16. Загальні методи виховання	Знати: різні загальні методи виховання та їх характеристики. Розуміти: вибір методів залежно від цілей виховання. Вміти: застосовувати різноманітні методи у виховному процесі.
2	2			2	Тема №17. Організаційні форми виховної роботи	Знати: основні організаційні форми виховної роботи. Розуміти: переваги та недоліки різних форм організації виховної діяльності. Вміти: планувати та реалізовувати різні форми виховної роботи.
2	4	2		2	Тема №18. Виховання	Знати: основні принципи та методи

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					колективу	виховання колективу. Розуміти: роль колективу у формуванні особистісних якостей учнів. Вміти: створювати сприятливе середовище для розвитку колективних навичок і цінностей.
2	2	2		4	Тема №19. Спільна виховна робота закладу освіти, сім'ї та громадськості	Знати: основні аспекти спільної виховної роботи між закладом освіти, сім'єю та громадськістю. Розуміти: важливість співпраці для успішного виховання дітей. Вміти: організувати спільну діяльність для підтримки виховних цілей.
2	2			2	Тема №20. Робота керівника навчальної групи та асистента вчителя	Знати: обов'язки та функції керівника навчальної групи і асистента вчителя. Розуміти: роль кожного з них у навчальному процесі та вихованні учнів. Вміти: ефективно співпрацювати в команді для досягнення спільних цілей.
2	2			2	Тема №21. Робота майстра виробничого навчання	Знати: основні обов'язки майстра виробничого навчання та його роль у підготовці фахівців. Розуміти: важливість практичного навчання для професійного розвитку учнів. Вміти: організувати виробниче навчання та оцінювати його результати.
2	2			2	Тема №22. Особливості виховання за кордоном	Знати: основні особливості системи виховання в інших країнах. Розуміти: вплив культурних, соціальних і економічних факторів на процес виховання за кордоном. Вміти: порівнювати різні підходи до виховання та їх адаптацію в українському контексті.
44	50	20		66		Всього: 180

ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpd.edu.ua/publiczna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»», «Положення «Про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для усіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до екзамену	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до екзамену.
Підсумкова оцінка	Результати контролю оцінюються за 4-бальною та 12-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного виду контролю (змістового модуля) незадовільні оцінки, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням Педагогічної ради як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу» та «Положенні про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»
Екзаменаційна оцінка	Результати екзамену оцінюються за 4-бальною шкалою у відповідності до «Положення про контроль та критерії оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».

Підсумкова залікова оцінка з дисципліни	Оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів освіти враховує всі види навчальних занять згідно з робочою програмою дисципліни «_____». Для поточного оцінювання знань та диференційованого заліку використовується 12-бальна шкала з переведенням підсумкової оцінки у 4-бальну.
--	---

ВЕРИФІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерії оцінювання навчальної діяльності студента

Оцінювання за 4-бальною шкалою

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано з оцінкою «відмінно»
Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно варіативний)	добре	Зараховано з оцінкою «добре»
Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно»

Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційовані залік
Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
<p>Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу</p> <p>Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів</p>	Низький (рецептивно-продуктивний) з можливістю повторного складання семестрового контролю	незадовільно	не зараховано

Оцінювання за 12-бальною шкалою

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.

	5	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні

		дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Переведення 12-бальної шкали у 4-бальну шкалу.

<i>Оцінка за 12-бальною шкалою</i>	<i>Оцінка за 4-бальною шкалою</i>
10-12 балів	відмінно
7-9 балів	добре
4-6 балів	задовільно
0-3 балів	незадовільно

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ:

<p>Нормативно-правова база</p>	<p>1. Конституція України [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/254к/96-вр (дата звернення: 26.08.2024).</p> <p>2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2145-19 (дата звернення: 26.08.2024).</p> <p>3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20 (дата звернення: 28.08.2024).</p> <p>4. Закон України «Про фахову передвищу освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/2745-19 (дата звернення: 28.08.2024).</p> <p>5. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ ст.) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-п (дата звернення: 28.08.2024).</p> <p>6. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22 (дата звернення: 30.08.2024).</p> <p>7. Указ Президента України «Про національну доктрину розвитку освіти» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2002 (дата звернення: 30.08.2024).</p>
<p>Основна література</p>	<p>8. Волкова Н. П. Педагогіка: навчальний посібник, 2-ге вид., перероб., доп. Київ: Академвидав, 2007. 616 с.</p> <p>9. Зайченко І. В. Педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів, 2-е вид. Київ: «Освіта України», «КНТ», 2008. 528 с.</p> <p>10. Задорожня-Княгницька Л. В. Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.</p> <p>11. Ігнатенко Г. В. Професійна педагогіка: навчальний посібник. Київ: видавничий дім «Слово», 2013. 352 с.</p> <p>12. Мартиненко С. М., Хоружа Л. Л. Загальна педагогіка: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2002. 176 с.</p> <p>13. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навчальний посібник, 5-е вид., доповнене і перероблене. Київ: 2007. 656 с.</p> <p>14. Фіцула М. М. Педагогіка: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Київ: «Академія», 2009. 560 с.</p> <p>15. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посібник. Київ: Либідь, 2002. 560 с.</p>
<p>Додаткова література</p>	<p>16. Бандурка О. М., Тюріна В. О., Федоренко О. І. Основи психології і педагогіки: підручник. Харків: видавництво Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 336 с.</p> <p>17. Євтух М. Б., Сердюк О. П. Соціальна педагогіка: підручник. Київ: МАУП, 2003. 232 с.</p>

	<p>18. Капської А. Й. Соціальна педагогіка. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 468 с.</p> <p>19. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації: підручник. Київ: Знання, 2003. 418 с.</p> <p>20. Кузьмінський А.І., Омеляненко Педагогіка: у запитаннях і відповідях: навч. посібник. Київ: Знання, 2006. 311 с.</p> <p>21. Омеляненко С. В. Педагогіка: тестові завдання: навч. посібник. Київ: Знання, 2008. 391с.</p> <p>22. Кривошеєва О. І. Формування професійної етики майстра виробничого навчання у професійно-технічних навчальних закладах. <i>Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. пр.</i> Київ-Вінниця: ДОВ Вінниця, 2004. Вип. 5. С. 191–197.</p>
Інтернет-ресурси	<p>23. Про ступінь фаховий молодший бакалавр [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://osvita.ua/mlbachelor/fmb-doroznyakarta/69931/ (дата звернення: 28.08.2024).</p> <p>24. НАШІ ЛЮДИ: майстер виробничого навчання про освіту, сучасних учнів і екскурсії [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=q0qm21mOc_Y (дата звернення: 31.08.2024).</p> <p>25. Діти в умовах війни: як сучасна педагогіка реагує на виклики [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=QytdUIVHeVo (дата звернення: 31.08.2024).</p>